

CYFARFOD	Cabinet
DYDDIAD	7 Mehefin 2016
TEITL	Trosolwg Perfformiad Cyngor Gwynedd 2015-16 - meysydd Gofal; Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai
PWRPAS	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
AWDUR	Y Cynghorydd Dyfed Edwards
SWYDDOG CYSWLLT	Geraint Owen, Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Yn unol â chyfundrefn rheoli perfformiad y Cyngor, cyflwynir trosolwg o berfformiad y Cyngor hyd yma yn 2015/16. Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar Gofal; Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai sydd yn rhan o bortffolio'r aelodau Cabinet canlynol:

Y Cynghorydd Gareth Roberts
Y Cynghorydd Mandy Williams-Davies
Y Cynghorydd Ioan Thomas

- 1.2 Mae'r adroddiad yn cyfarch y cynlluniau trawsnewidiol sydd yn y cynllun strategol yn ogystal ag yn tynnu sylw at y mesurau perfformiad sydd yn bwysig i bobl Gwynedd ac yn adlewyrchu gwaith dydd i ddydd y Cyngor.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

2.0 Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

3.0 Prif negeseuon

- 3.1 Mae'r prosiectau yn dangos ymroddiad i weithio mewn partneriaeth er budd pobl Gwynedd.
- 3.2 Mae prosiectau Gofal, a Thlodi, Amddifadedd, Economi, Tai yn adrodd ei bod yn gynamserol i ddangos effaith ar bobl Gwynedd.
- 3.3 Mae'r mesurau yn perfformio yn unol â'r disgwyl:
 - Yn y maes Gofal, mae perfformiad mesurau yn awgrymu fod unigolion yn cael eu grymuso i fyw bywydau annibynnol. Gweler 5.1
 - Mae materion Gofal yn parhau yn ardal Meirionnydd, sef materion gyda phobl sydd â chynllun gofal wedi'u hadolygu yn ystod y flwyddyn ac oedi trosglwyddo yn gysylltiedig ag ysbytai Tywyn â Dolgellau. Atodiad 1, Tud. 2.
 - 35 o swyddi gwerth uchel wedi eu creu yn y maes Economi drwy gydweithio gyda chlystyrau busnes diwydiannau creadigol a thechnoleg gwybodaeth. Gweler 5.2.
 - Gwelwyd £5.9miliwn o fudd i'r Economi leol drwy gefnogi digwyddiadau proffil uchel.
 - Rydym wedi parhau i sefydlu unedau tai ychwanegol yn y maes Tai

4.0 Prosiectau'r Cynllun Strategol

Cyflwynir isod adroddiadau cynnydd cryno ar brosiectau'r Cynllun Strategol 2015/16 yn y meysydd Gofal, Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai. Mae'r prosiectau ym mherchnogaeth yr aelodau Cabinet unigol.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Gofal
Y Cynghorydd Gareth Roberts

G1 Her Gofal

Pwrpas y prosiect hwn fydd ceisio sicrhau fod pobl Gwynedd yn gwbl glir o'r her sydd yn ein hwynebu i ysgogi a chefnogi cymunedau i gyfrannu drwy gydweithredu'n gymunedol.

Mae'r prosiect hwn bellach yn weithredol ers 12 mis ac er bod llawer o weithgarwch sydd wedi bod, mae'n debyg ei fod gyn amserol i weld effaith y prosiect ar drigolion Gwynedd. Mae gwaith y prosiect dros y flwyddyn ddiwethaf wedi codi ymwybyddiaeth staff, aelodau etholedig, partneriaid a darparwyr o'r her sydd yn wynebu'r sector yn y dyfodol a thrwy hyn hefyd goblygiadau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant newydd. O ran ceisio codi ymwybyddiaeth o'r ddeddf, mae tair sesiwn hyfforddi aelodau wedi eu cynnal dros y misoedd diwethaf, llyfryn gwybodaeth wedi ei ddatblygu ac erthyglau wedi eu rhannu'n fewnol gydag aelodau etholedig. Yn benodol wedyn o ran y gweithlu, mae cynadleddau staff wedi eu cynnal yn ogystal â bwletinâu misol wedi cael eu rhyddhau er mwyn diweddarau staff ar faterion allweddol.

Penodwyd Rheolwr Llesiant ar 13 Mai 2016 a bydd y rôl gwbl newydd hon heb os yn rhoi hwb angenrheidiol i yrru elfennau llesiant y prosiect. Nid oes llawer o gynnydd wedi bod o ran ymgysylltu hefo'r cyhoedd yn ystod 2015/16, er hyn mae llawer o'r gwaith paratoi wedi ei wneud o ran mapio gwasanaethau a gweithgareddau mewn ardaloedd penodol a threialu mathau gwahanol o ymgysylltu e.e. sgwrs ar ffurf cwis. Pwrpas yr ymgysylltu gyda chymunedau fydd sbarduno'r datblygiad o weithgarwch ataliol fyddai'n lleihau gorddibyniaeth ar wasanaethau cymdeithasol. Disgwylir gweld cynnydd sylweddol o ran hyn yn ystod y misoedd nesaf.

Gwelwyd llwyddiant felly wrth gyflawni'r gwaith codi ymwybyddiaeth, gyda gwaith pellach i'w wneud er mwyn ymgysylltu gyda chymunedau.

G2 Gweithio'n integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion

Pwrpas y prosiect hwn fydd ail ddylunio ein ffordd gyfredol o weithio gan sicrhau ein bod yn rhoi pobl Gwynedd (pobl hyn a phobl ag anableddau corfforol yn yr achos yma) yn gwbl ganolog.

Ym mis Chwefror ymwelodd holl aelodau Cabinet â'r tîm integredig yn Ysbyty Alltwen, sydd yn weithredol yn ardal Eifionydd. Cafodd aelodau'r Cabinet gyfle i siarad hefo staff er mwyn cael blas ar eu profiadau hwy o ran y newid yn y ffordd o weithio a thrwy hynny'r buddiannau sydd i drigolion Gwynedd o weithio'n integredig a rhoi'r unigolyn yn gwbl ganolog i'n gwasanaethau.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Mae bwriad i ehangu'r prosiect ar draws y Sir ac mae cynnydd wedi bod o ran y datblygiadau hynny. Cafwyd cyfarfod adeiladol iawn gyda Dirprwy Swyddog Gweithredol y Bwrdd Iechyd ac mae cyfarfod pellach wedi ei drefnu hefo'r Prif Weithredwr newydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Yn benodol o ran effaith y prosiect hwn mae'n debyg y gellir dweud fod trigolion Eifionydd, sydd wedi profi'r ffordd newydd o weithio, yn cael y buddion llawn o wasanaeth integredig sydd a'i ffocws yn gyfan gwbl ar yr hyn sy'n cyfri iddynt. Mae adborth gan yr unigolion wedi bod yn bositif iawn yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ac yn cadarnhau ein bod ar y trywydd cywir. Rydym yn dechrau gweld newid hefyd o ran be sy'n cael ei gomisiynu h.y. rydym yn dibynnu llai ar wasanaethau traddodiadol, ac yn ceisio cynnig opsiynau gwahanol i unigolion sy'n aml iawn yn cyfarch eu gwir anghenion yn well. Mae'r dystiolaeth yma yn dangos fod y prosiect yn gwneud cynnydd da.

**G3 Ail-strwythuro Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant
Os am lwyddo gyda'r newid sylweddol a newid meddylfryd a diwylliant
yr adran, mae'n hanfodol bod strwythur staffio'r adran yn addas i
bwrpas ar gyfer y dyfodol. Pwrpas y prosiect hwn yw gweithredu ar
ail-strwythuro'r adran.**

Mae llithriad a fu yn rhai camau o'r prosiect ar y cychwyn, sef penodi i'r haenau uwch reolaeth, yn parhau i gael effaith negyddol ar sicrwydd staff am y dyfodol a gall hyn gallai hynny gael effaith andwyol ar ddarpariaeth gwasanaeth. Fodd bynnag, rydym wedi llwyddo i gadw amserlen ail-strwythuro'r strwythur ehangach yr un peth. Mae sgôp y prosiect hwn wedi datblygu'n sylweddol ers comisiynu'r prosiect yn wreiddiol ac yn esbonio'r llithriad hwn. Yn wreiddiol strwythur yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant yn unig oedd dan sylw ond, yn dilyn dylanwad a datblygiad prosiect G2 (uchod) dros y flwyddyn ddiwethaf, mae rhan o'r strwythur (Pobl Hyn ac Anableddau Corfforol) bellach yn cael ei ddatblygu'n gwbl integredig gyda'r Bwrdd Iechyd.

Mae'r Aelod Cabinet yn hyderus fod yr addasiad yma yn golygu strwythur mwy addas i bwrpas ar gyfer y dyfodol ac yn sicrhau fod gennym y trefniadau llywodraethu gorau posib er mwyn gallu gweithio'n integredig ac ymateb i'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant newydd. Er y newid, dylid nodi fod elfennau o'r prosiect nad ydynt yn ddibynnol ar ddylanwadau allanol (e.e. Anableddau Dysgu, Tai a Darparu) yn cael eu gweithredu yn unol â'r disgwyl. Mae'r elfennau o'r prosiect sydd felly wedi eu cyflawni yn galluogi staff i weithredu yn unol â disgwyliadau a buddion y ddeddf newydd.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

G4 Strategaeth Lletya Pobl Hyn
Pwrpas y prosiect yma yw sicrhau cytundeb ar y Strategaeth Lletya Pobl Hyn a'i defnyddio i bwrpas trafodaethau datblygol gyda phartneriaid

Pwrpas y prosiect oedd sicrhau cytundeb ar y Strategaeth Lletya Pobl Hyn a'i defnyddio i bwrpas trafodaethau datblygol gyda phartneriaid. Gellir cadarnhau fod y prosiect hwn wedi ei gwblhau o fewn yr amserlen a gafodd ei haddo yn y cynllun strategol ac fe gymeradwywyd y strategaeth gan y Cabinet yn ei gyfarfod ar 15 Mawrth 2016.

Ar hyn o bryd does neb wedi cael budd o ganlyniad i'r prosiect ond bydd ei weithredu yn cyfrannu at sicrhau fod gennym y ddarpariaeth addas yn y manau priodol ar gyfer pobl hyn y sir.

G5 Tai Gofal Ychwanegol (Porthmadog)
Pwrpas y prosiect yma yw adeiladu Tai Gofal Ychwanegol ym Mhorthmadog.

Mae'r gwaith o ddymchwel a chlirio wedi dechrau. Er y llithriad yn yr amserlen wreiddiol, mae'r Aelod Cabinet yn hyderus y byddwn wedi cyflawni'r hyn a addawyd erbyn diwedd cyfnod y cynllun strategol. O ganlyniad i dan wariant Llywodraeth Cymru, rydym wedi derbyn grant ychwanegol o £1.4m, ac wedi gallu ei ddefnyddio i dalu rhan fwyaf o'r swm oedd yn weddill o'r datblygiad hwn.

Ar hyn o bryd does neb wedi cael budd o ganlyniad i'r prosiect ond mae'n debyg fod y ffaith fod y datblygiadau wedi dechrau o ddifri yn rhoi cyfle i rai o drigolion y sir, sydd â diddordeb yn y math hwn o lety, gynllunio ymlaen.

G6 Frondeg
Pwrpas y prosiect yma yw sicrhau eglurder ar safle Frondeg a phenderfynu ar y ffordd ymlaen.

Pwrpas gwreiddiol y prosiect oedd sicrhau eglurder ar safle Frondeg a phenderfynu ar y ffordd ymlaen. Mewn cyfarfod o'r Cabinet ar 19 Ionawr 2016, yn dilyn cyfnod o ymgysylltu ac ymgynghoriad ffurfiol, penderfynwyd datblygu model llety newydd ar gyfer oedolion gydag anabledau dysgu ar safle Frondeg, a dod â defnydd cyfredol yr adeilad i ben unwaith y bydd y datblygiad newydd ar gael.

Mae cyflawni pwrpas gwreiddiol y prosiect wedi cael effaith positif ar drigolion Cartref Frondeg gan eu bod bellach yn glir am y ffordd ymlaen. Er bod y datblygiad newydd yn mynd i olygu newid sylweddol i'r trigolion mae'r effaith ar y cyfan yn un positif h.y. bydd y trigolion yn parhau i fyw yn y Frondeg fel ag y mae hyd nes y bydd y llety newydd yn barod.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

G7 Darpariaeth Fewnol

Pwrpas y prosiect yma yw penderfynu ar sut rydan ni'n rhedeg y Gwasanaeth Darparu (sy'n darparu gwasanaeth gofal) a gweithredu ar hynny.

Mae gwaith yn parhau i fynd rhagddo er mwyn penderfynu ar sut rydan ni'n rhedeg y Gwasanaeth Darparu. Bydd opsiynau dechreuol yn cael eu cyflwyno i aelodau Cabinet yn fuan ac mae gwaith pellach wedi ei gomisiynu er mwyn cynnwys asesiad ariannol.

Cred yr aelod Cabinet bod angen ystyried y ffordd ymlaen yng nghydestun pa mor fregus yw'r farchnad gofal ar hyn o bryd, a'r potensial sydd i ymateb i hyn trwy gydweithio hefo'r Bwrdd Iechyd.

Ar hyn o bryd does neb wedi elwa o'r gwaith yma ac mae'n gyn amserol hefyd i ddatgan os oes unrhyw fudd yn debygol o ddeillio o'r prosiect.

4.1 Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai

Y Cyngorydd Mandy Williams-Davies

T1 Swydd Gwerth Uchel ac o Ansawdd

Pwrpas y prosiect hwn yw creu'r amodau er mwyn creu swyddi gwerth uchel ac o ansawdd yn y sir.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r prosiect yma wedi rhoi pwyslais ar adnabod y sectorau arwyddocaol i Wynedd o ran creu swyddi a marchnata'r Gwynedd i sectorau er mwyn hybu mewnfuddsoddiad i'r ardal. Y sectorau sydd wedi'u hadnabod yw digidol, creadigol, ynni a gwyddoniaeth ac ymchwil. Hyd yma, mae'r prosiect wedi gweithio gyda Llywodraeth Cymru i werthu potensial Gwynedd i ddatblygwyr, ac wedi chwarae rhan flaenllaw yn creu 35 o swyddi gwerth uchel yn yr ardal yn ystod y flwyddyn. Ceir manylion pellach ar rai o'r swyddi hynny yn *Atodiad 1 - Mesurau*.

Mae'r prosiect hefyd wedi bod yn gweithio gyda chwmnïau/busnesau gwerth uchel sy'n byw yn yr ardal. Fel enghraifft, yn ystod y flwyddyn, gweithiwyd gyda chlwtwr o gwmnïau digidol ym Mharc Menai sydd yn cyflogi dros 200 o bobl yn lleol, mewn swyddi o ansawdd. Yn ystod y flwyddyn, mae'r prosiect yma wedi rhoi cymorth i'r cwmnïau/busnesau yma i recriwtio pobl i swyddi sy'n codi. O ganlyniad i hyn, mae tri o bobl ifanc oedd wedi gadael yr ardal wedi symud yn ôl i Wynedd ac wedi'u penodi i swyddi gwerth uchel yn y maes digidol. Mae'r clwtwr digidol hefyd wedi adnabod y posibilrwydd o greu dros 200 o swyddi ychwanegol yn yr ardal yn ystod y blynyddoedd nesaf, ond yn rhagweld problemau recriwtio i'r

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

swyddi. Er mwyn ymateb i hyn, mae gwaith wedi'i wneud gyda'r sector addysg i greu cyrsiau Lefel A/AS o fewn y maes Cyfrifiadureg sy'n adlewyrchu'r sgiliau sydd eu hangen o fewn sector yn y Sir.

Ardal Fenter Eryri

Mae gwaith dwys wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn o ran Ardal Fenter Eryri. Er mai Llywodraeth Cymru sy'n arwain ar yr ardal fenter, mae'r prosiect yma wedi bod yn cydweithio'n agos gyda hwynt er mwyn hyrwyddo safle Trawsfynydd fel lle i adleoli'r SMR '*Small Modular Reactor*'. Bu gwaith lobïo llunwyr polisi a magu perthynas hefo cyrff ac unigolion dylanwadol yn digwydd er mwyn gwneud gwaith ymarferol i leihau'r risg i'r datblygwyr. Bu'r prosiect yn llwyddiannus yn diogelu 200 o swyddi ar safle Trawsfynydd drwy ddarbwylllo Magnox i barhau gyda'r gwaith o ddad-gomisiynu'r safle tan 2028 yn hytrach na chau'r safle yn gyfan gwbl a diswyddo staff i gyd erbyn 2016.

Gwelwyd buddsoddiad o £1.5m yn safle Llanbedr yn ystod y flwyddyn i uwchraddio'r safle fel ei fod yn ganolfan ragoriaeth ar gyfer awyrennau di-beilot. Mae cwmni QinetQ wedi arwyddo cytundeb i ddefnyddio'r safle i redeg treialon RPAS '*Remotely Piloted Air Systems*' yn ystod mis Mawrth 2016. Mae cynllun lobïo ar gyfer y safle yma a'r safle porth gofod yn parhau.

T2 Cadw'r budd yn lleol

Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau bod gan fusnesau'r sir yr wybodaeth a'r gallu i fanteisio ar drefn gaffael gwasanaethau a nwyddau newydd y Cyngor.

Mae'r Cyngor yn caffael canran mawr o'i wariant gyda busnesau lleol sydd werth dros £64miliwn i'r economi leol. Gan ei bod yn holl bwysig sicrhau bod ein cadwyni lleol yn ymwybodol o'r cyfleoedd i gytundebu gyda'r Cyngor a'r angen i sicrhau dealltwriaeth o drefniadau caffael y Cyngor, mae gwaith wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn i adnabod y prif rwystrau sydd i'r farchnad leol gystadlu am gyfleoedd sydd yn gysylltiedig â darparu gwasanaethau'r Cyngor. Mae'r prif rwystrau sydd wedi'u codi gan fusnesau yn cynnwys diffyg ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o gyfleon, prosesau a gofynion caffael rhwystredig a chymhleth, ynghyd â diffyg capasiti yn y farchnad leol i gyflawni gwaith a chystadlu amdano. Mae'r prosiect erbyn hyn yn gweithio'n rhagweithiol i ymgysylltu gyda'r farchnad i baratoi cyflenwyr lleol ar gyfer y broses dendro.

Ceir tystiolaeth gref o'r effaith mae rhai o'r cytundebau mawr sydd wedi'i hennill i'r ardal wedi ei gael, ynghyd â'r buddion cymdeithasol sydd wedi deillio o'r rheiny. Er enghraifft, wrth ddefnyddio'r cymalau buddion cymunedol yn y cytundebau, wrth adeiladu Ysgol Bro Llifon, sicrhawyd bod

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

55% o is-gontractau wedi'u hennill gan gontractwyr yng Ngwynedd. Ceir enghreifftiau tebyg gydag adeiladu Ysgol Hafod Lon Newydd lle mae'r buddion craidd yn cynnwys:

- Wythnosau profiad gwaith yn cael eu cynnig i fyfyrwyr lleol o'r Colegau
- Dwy swydd wedi'u creu gan isgontractwyr lleol
- Pump o brentisiaethau wedi'u cynnig, ac wedi cael profiad ymarferol ar y safle
- Gwerth 80% o wariant yn gysylltiedig â'r prosiect wedi aros yng Nghymru, 47% o fewn Gwynedd

Mewnosod tri chategori rheolaeth caffael o fewn y Cyngor

Mae'r rhan yma o'r prosiect yn ymwneud â ffurfioli a chysoni prosesau caffael y Cyngor drwy fewnosod trefniadau prynu'n strategol (a elwir Rheolaeth Categori). Mae'r Tîm Categori 'Pobl' wedi ei sefydlu a'r ymgysylltiad i sefydlu trefniadau newydd gyda gwasanaethau o fewn y ddau gategori nesaf (Amgylchedd a Chorfforaethol) yn digwydd ar hyn o bryd.

T3 Gwynedd Ddigidol

Pwrpas y prosiect hwn yw cefnogi ymdrechion i drawsnewid defnydd busnesau, gwasanaethau a thrigolion Gwynedd o dechnoleg drwy sicrhau bod darpariaeth o fand eang cyfoes ar draws y sir.

Mae'r Rhaglen Cyflymu Cymru yn 83% yn gyflawn yng Ngwynedd a bellach mae 51,839 o gartrefi a busnesau yn gallu derbyn bandeang cyflym. Ymhellach i hyn, mae adroddiad Isadeiledd Ofcom 2015 (data o Haf 2015) yn dangos bod 93% o eiddo Gwynedd yn gallu cael mynediad i fandang cyflym gyda 65% yn gallu derbyn cyflymder o >30MBps. Mewn ymgais i ddangos maint y cynnydd yma, yn 2012, roedd ein mynediad at fandang cyflym yn 0, felly mae gweld cynnydd i 65% erbyn heddiw yn gam mawr ac yn dangos effaith gwaith y prosiect yma ar y cyd gyda Llywodraeth Cymru.

Ceir effaith bositif ar fusnesau yng Ngwynedd o ganlyniad i'r prosiect yma yn ogystal. Gellir gweld enghreifftiau pellach trwy'r linc yma:

<https://vimeo.com/84204496>.

Trwy'r prosiect yma, mae Gwynedd wedi arwain y ffordd yng Nghymru drwy ddwy raglen beilot ar gyfer datblygu'r dull o gefnogi busnesau i wneud gwell defnydd o dechnoleg i fasnachu. Treialwyd sesiynau gyda 50 o fusnesau Gwynedd. Mae gwerthusiad o'r canlyniadau yn nodi fod 71% o fusnesau, sydd gyfystyr â 36, yn adrodd iddynt ymchwilio i ddulliau o ddefnyddio technoleg newydd o ganlyniad i'r cymorth.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Yn ogystal, mae 7,000 o fusnesau Gwynedd wedi derbyn gwybodaeth yn y flwyddyn ddiwethaf i godi ymwybyddiaeth o'r manteision a'u hysbysu o'r cymorth sydd ar gael.

Ers i dreialon Gwynedd ddod i ben, mae rhaglen Genedlaethol bum mlynedd wedi cychwyn ers Ionawr 2016 fydd yn cynyddu'r niferoedd a all dderbyn cymorth.

Mae cydweithio hwylus a pharod wedi bod o'r cychwyn rhwng BT a'r Cyngor i weithredu'r cynllun o ran cyflawni'n lleol. Mae angen parhau i gydweithio a chyfathrebu, yn arbennig gan fod ardaloedd mae BT yn gweithio ynddynt erbyn hyn yn fwy anodd/anghysbell.

T4 Cefnogi'r economi wledig

Pwrpas y prosiect yw creu'r amodau i gryfhau sail economi wledig Gwynedd gan annog mentrau lleol i sefydlu a datblygu er mwyn cynnal cyflogaeth ar draws cymunedau Gwynedd.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r prosiect yma wedi bod yn llwyddiannus yn denu buddsoddiad o £4 miliwn ar gyfer rhaglen LEADER (Rhaglen Datblygu Gwledig Cymru) sy'n weithredol hyd at 2020. Erbyn hyn, mae brand Arloesi Gwynedd wedi'i ddatblygu ac mae gwaith ymchwil/gwaith datblygu drwy law gronfa LEADER yn cael eu cynnal mewn nifer o feysydd megis gofod gweithio ar y cyd i fusnesau, gwasanaeth wi-fi cyhoeddus ym mhentrefi gwledig, isadeiledd ceir trydan mewn canolfannau ymwelwyr, gwobrau busnes mwyaf Cymraeg yn y byd, prosiectau ynni cymunedol, cymorth arbenigol ar gyfer allanoli gwasanaethau anstatudol.

Mae pum thema wedi'u cytuno ar gyfer LEADER, sef:

- Ynni Adnewyddol
- Digidol
- Ffurf newydd o ddarparu gwasanaethau anstatudol
- Ychwanegu gwerth at hunaniaith ac adnoddau naturiol
- Cadwyni cyflenwi

Mae'n gynamserol i adnabod unrhyw ganlyniadau pendant o'r prosiect yma eto ac nid oes unrhyw ddata canlyniadau wedi'u cyhoeddi ar y prosiect hyd yma.

T5 Safle Treftadaeth y Byd

Pwrpas y prosiect hwn fydd creu budd economaidd o dreftadaeth gyfoethog Gwynedd.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Diwydiant Llechi

Yn ystod y flwyddyn, mae'r gwerthusiad technegol wedi ei lunio a'i gyflwyno i Lywodraeth y DU, ac ymateb cadarnhaol wedi'i dderbyn. Bydd y cais nawr yn cael ei gyflwyno i'r Panel Arbenigol. Yn dilyn adborth diweddar, mae'n bwysig nodi mai ym mis Medi 2017 byddwn yn cael gwahoddiad i gyflwyno cais UNESCO yn hytrach na mis Mawrth 2017 fel y nodwyd yn wreiddiol.

Mae'r gwefan wedi'i chreu, www.llechi.cymru ond eto i'w lansio, ac mae gwaith pellach i'w wneud o ran creu cyfrifon cyfryngau cymdeithasol i gyd fynd gyda hi. Ar hyn o bryd, mae'r effaith gweledol i drigolion Gwynedd wedi bod yn gymharol isel gan fod mwyafrif o'r gwaith sydd wedi'i gyflawni wedi bod yn bethau technegol/arbenigol sy'n gweithio tuag at yr enwebiad. Fe fydd mwy o effaith i'w weld yn y cyfnod sydd i ddod wrth lansio'r wefan, a digwyddiadau cymunedol amrywiol sydd wedi cael eu cynllunio ar gyfer tymor yr Hydref.

Glannau Menai

Mae cynlluniau Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid yn parhau am yr ail flwyddyn o weithrediad. Yn ogystal â hyn, mae cynlluniau busnes wedi eu paratoi ar gyfer safleoedd strategol a chais am arian Ewropeaidd wedi ei wneud. Yn dilyn cais llwyddiannus am adnoddau Llywodraeth Cymru, mae Cronfa Fenthyciadau Canol Tref Caernarfon gwerth £700,000 wedi ei sefydlu a'i lansio.

Er bydd rhan helaeth o ganlyniadau ac effaith y prosiect i'w gweld pan ddaw'r pecyn ariannol llawn i law, mae'n deg dweud bod effaith y prosiect yn cael ei weld:

- Gwell cyfleusterau i gefnogi pobl ddigartref a chefnogaeth pryniant tŷ i bobl ifanc digartref (Prosiect Mentro Mlaen GISDA)
- Gwelliannau cychwynnol i'r safleoedd strategol (Safle'r Ynys a'r Galeri) yn ogystal â datblygiadau amgen a chreadigol dros dro ar safle'r ynys
- Gwelliannau i'r stoc dai presennol (Cynllun Tai Gwag), gwelliannau effeithlonrwydd ynni (Cynllun ECO), yn ogystal â chamau ymlaen i ddatblygu safleoedd tai Hendre, Pendalar a Frondeg
- Nifer o weithgareddau creadigol yn lleol trwy gynllun Creu Cymunedau Cyfoes.

T6 Gwella mynediad pobl y sir i waith ac ymateb i rwystrau

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Pwrpas y prosiect hwn fydd hwyluso a gweithredu pecyn o brosiectau er mwyn cefnogi unigolion bregus i mewn i waith. Mae'n brosiect rhanbarthol (Gogledd Cymru) gyda Gwynedd wedi bod yn cyfrannu at gomisiynu'r gwaith.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r prosiect yma wedi bod yn llwyddiannus i ddenu arian Ewrop i weithredu rhaglenni sy'n mynd i'r afael â chefnogi grwpiau bregus o blant a phobl ifanc trwy TRAC 11-19 oed. Yn ystod y flwyddyn, mae 190 o unigolyn bregus yn derbyn cefnogaeth arbenigol a chwricwlwm amgen. Yn ystod cyfnod y prosiect, y gobaith yw targedu 480 o bobl ifanc bregus a chynnig cymorth iddynt o ran derbyn cymhwyster, derbyn hyfforddiant neu fynd i addysg.

Yn ogystal â'r gwaith yma, mae cynllun busnes Ad-Trac 16-24 oed wedi cael ei ddatblygu gyda phartneriaid megis Gyrfa Cymru. Disgwylir cymeradwyaeth arian Ewrop i'r cynllun yma fis Medi 2016.

Mae gwaith da iawn hefyd wedi digwydd gyda Phanel Ymgysylltu Pobl Ifanc 16+ Gwynedd. Prif bwrpas y panel yma yw mynd i'r afael â'r bylchau a rhwystrau sydd yn atal pobl ifanc rhag symud ymlaen i addysg/hyfforddiant neu waith. Mae gan y panel rôl o ran tracio pobl ifanc 16-18 oed sydd yn y categori NEET (dim mewn addysg, hyfforddiant a gwaith). Un o'r canlyniadau sy'n deillio o'r panel yma yw'r lleihad yn nifer o bobl ifanc sydd yn anhysbys neu ar goll. Yn ystod y 10 mis diwethaf, mae nifer y bobl ifanc sy'n dod o dan Haen 1 (sef pobl ifanc sydd â statws anhysbys ac wedi gadael gwasanaeth Gyrfa Cymru) wedi haneru, a hynny trwy weithredu system cadw mewn cyswllt a rhannu gwybodaeth.

Rydym yn parhau i ddisgwyl cymeradwyaeth gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru i gynllun OPUS, sef cynllun ar gyfer grwpiau bregus o oedolion yng Ngwynedd i'w cefnogi i gyflogaeth gynaliadwy.

Yn Atodiad 2 – Astudiaeth Achos, ceir manylion pellach ar brofiad un person ifanc a gafodd ei gyfeirio at y prosiect yma, sy'n dangos y cydweithio cydlynus sy'n digwydd o safbwynt y person ifanc, a hynny ar draws asiantaethau.

**Y Cynghorydd Ioan Thomas
T7 Cydymdrechu yn erbyn tlodi
Pwrpas y prosiect hwn fydd mabwysiadu a gweithredu strategaeth i
Drechu Tlodi yng Ngwynedd ar y cyd gyda phartneriaid.**

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Cafwyd sesiwn benodol hefo'r aelodau Cabinet i drafod y strategaeth dan sylw a chytunwyd i symud ymlaen i weithredu'r rhaglen waith. Yn gryno cytunwyd ar y ddwy flaenoriaeth isod:

Tlodi Gofodol – Mae'r strategaeth yn amlygu'r cymunedau hynny sydd yn dioddef fwyaf o ran tlodi. Byddwn yn blaenoriaethu'r cymunedau hynny sydd yn barod yn derbyn cefnogaeth trwy gynlluniau cenedlaethol, ond hefyd yn rhoi sylw i'r cymunedau eraill yng Ngwynedd sy'n dioddef o dlodi.

Tlodi Poblogaeth - Byddwn yn blaenoriaethu rhai grwpiau o'r boblogaeth e.e. aelwydydd un rhiant sydd ag incwm isel.

Mae'n gyn amserol eto i fesur effaith y prosiect gan fod y ffocws dros y flwyddyn ddiwethaf wedi bod ar gadarnhau'r sefyllfa yng Ngwynedd trwy adnabod y grwpiau, yr ardaloedd a'r math o dlodi sy'n flaenoriaeth. Mae'r strategaeth yn nodi sut y byddwn yn mesur effaith y gwaith a byddwn yn adrodd ar y perfformiad hynny mor fuan â phosib.

T8 Adolygu Strategaeth Cyflenwad Tai

Pwrpas y prosiect hwn fydd adolygu ein strategaeth i gynyddu'r cyflenwad ac amrywiaeth o dai er mwyn sicrhau fod ein cyflenwad o dai yn addas ar gyfer anghenion pobl Gwynedd.

Yn ystod 2015/16, cymeradwywyd achos busnes Model Ariannu Tai Fforddiadwy sydd yn cynnwys pedwar prif gynllun sef:

- **Sefydlu Tai Fforddiadwy i drigolion Gwynedd mewn ardaloedd gwledig** - Sefydlu'r model ariannu er mwyn cynyddu'r tai fforddiadwy mewn ardaloedd gwledig, a rhagwelir y byddwn wedi dechrau adeiladu cyfanswm o 31 cartref newydd i drigolion yn ystod 2017/18.
- **Tai gwag yn ôl i ddefnydd** - Byddwn hefyd yn anelu i ddatblygu rhwng 10-15 o unedau tai gwag yn ôl i ddefnydd, sydd yn ychwanegol i'r cyfanswm blyneddol o 40 i 50 uned.
- **Darpariaeth ar gyfer pobl di gartref** - Rhagwelir y bydd angen gwneud gwaith pellach yn ystod 2016/17 cyn cychwyn gweithredu ar ddatblygu darpariaeth ar gyfer pobl ddigartref.
- **Darpariaeth i bobl hyn sy'n hybu annibyniaeth** - Byddwn wedi adnabod yr ardal lle mae angen darpariaeth i bobl hyn, a'r math o ddarpariaeth sydd ei hangen. Bydd yr argymhellion a gyflwynwyd fel rhan o'r Strategaeth Letya Pobl Hyn yn cael eu gweithredu o fewn y gwaith hyn yn ogystal ag unrhyw argymhellion o brosiect newydd 'Capasiti a chynaliadwyedd y gyfundrefn gofal ac iechyd'.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

Ar hyn o bryd does neb wedi cael budd o ganlyniad i'r prosiect hwn. Mae'r ffocws wedi bod ar ddatblygu model cynaliadwy i'r dyfodol ac adnabod beth yw'n blaenoriaethau o ystyried yr angen yng Ngwynedd. Er hyn rydym yn rhagweld y bydd y prosiect hwn maes o law yn cael effaith ar anghenion tai ystod eang o drigolion Gwynedd e.e. Trwy alluogi mwy o bobl Gwynedd i brynu tai fforddiadwy. Yn ogystal â hyn, bydd yn ein galluogi i roi llety i unigolion digartref a chyfrannu i gyfarch anghenion lletya pobl hyn y Sir.

5.0 Mesurau

5.1 Gofal

Y Cyngorydd Gareth Roberts

Mae pwrpas y gwasanaethau Oedolion wedi ei gytuno sef 'Helpu fi fyw fy mywyd fel dwi eisiau', ac mae gwaith yn mynd rhagddo er mwyn sicrhau bod trefniadau mewn lle i ddal y wybodaeth sy'n dweud a yw'r gwasanaeth yn cyflawni hynny neu beidio.

Rhan annatod o'r pwrpas hwn, ac yn greiddiol i wasanaethau Gofal, yw'r angen i sicrhau bod y defnyddwyr yn ddiogel. Llwyddwyd, o'r holl atgyfeiriadau amddiffyn oedolion sydd wedi'u cwblhau yn ystod y flwyddyn, llwyddo i reoli'r perygl 99% o'r amser (**SCA/019**).

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf un o'r prif faterion yr adroddwyd arno ydi sefydlogrwydd cartrefi nyrsio ar draws Gwynedd. Mae'r sefyllfa yn amlygu pa mor ansefydlog yw'r sector ac yn cadarnhau'r angen i gynnig atebion mor fuan â phosib. Mae'r gyfradd oedi wrth drosglwyddo o ysbytai am resymau gofal cymdeithasol wedi dirywio'n sylweddol eleni (**SCA/001**) - cynnydd o 1.05 yn 2014/15 i 2.45 yn 2015/16. Ymddengys fod yr oedi yn fwy o broblem yn y cyswllt gydag Ysbytai Tywyn a Dolgellau na unrhyw le arall yn y sir h.y. O'r 30 achos yn ystod y flwyddyn mae 16 o'r rheini yn ymwneud â'r ysbytai hyn. Er hyn, o gymharu â Chymru gyfan, mae perfformiad Gwynedd yn parhau'n dda (ar sail ffigyrau drafft, Gwynedd sy'n perfformio'r 6 gorau yng Nghymru). Mae'r perfformiad hwn yn cynrychioli diffygion cyffredinol y system o ran galw uchel ar yr ysbytai, diffyg gwla'u yn y gymuned a hefyd prinder capasiti o ran gweithwyr proffesiynol a gofalgwyr cartref mewn rhai ardaloedd penodol o Wynedd (Ar sail dadansoddiad dechreuol mae 66% o'r rhesymau dros Wynedd o ganlyniad i resymau gofal cartref yn benodol).

Yn dilyn o hyn mae'r mesur **SCA/007** yn 'adolygu cynlluniau gofal' ac yn dangos dirywiad o 85% yn 2013/14 i 79% erbyn 2015/16. O ddadansoddi'r

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

ffigwr hwn ymhellach fesul ardal, gwelir bod perfformiad Meirionnydd yn 68% o gymharu ag Arfon sy'n 91%. Credaf fod y dirywiad hwn yn amlygu eto'r prinder capasiti amlwg mewn rhai ardaloedd ac o ganlyniad wedyn y blaenoriaethu sydd wedi gorfod digwydd. Mae'r gwasanaeth, ar y cyd hefo partneriaid, yn ceisio ymateb i'r heriau hyn.

Ar nodyn mwy positif mae gweddill y mesurau sydd yn **Atodiad 1 (OED003, OED019, SCA002a a SCA002b)** yn awgrymu fod y gwasanaeth ar y trywydd cywir. Er enghraifft, mae gostyngiad i weld yng nghyfran y bobl sydd yn derbyn cefnogaeth draddodiadol yn y gymuned a hefyd yn ein cartrefi preswyl. Mae hyn yn awgrymu o bosib ein bod eleni yn dibynnu llai ar ofal traddodiadol o gymharu â'r blynyddoedd cynt. I gefnogi hyn mae twf graddol hefyd yn y defnydd o daliadau uniongyrchol (**OEDO19**) sydd wrth gwrs yn hybu ac yn grymuso unigolion i fyw bywydau fel y maent hwy eisiau ei fyw.

5.2 Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai

Y Cyngorydd Mandy Williams-Davies

Mae'r gwasanaeth yn gweithio ar ddiffinio mesurau newydd i gyd-fynd gyda'r pwrpas er mwyn sicrhau ein bod yn mesur gwir effaith y gwaith ar drigolion Gwynedd. Yn benodol, tynnir sylw at y mesurau canlynol:

i. Uchel 07 - Nifer y swyddi gwerth uchel wedi'u creu – 35

Mae'n nifer o swyddi gwerth uchel a grëwyd gyda chefnogaeth y Cyngor yn ystod 2015/16 yn dangos cynnydd bach ar y nifer yn 2014/15 ac yn unol â'r disgwyl. Deilliodd y swyddi o ganlyniad i ystod o ymyraethau gan y Cyngor gan gynnwys gwaith gyda chwmnïau unigol ynghyd â gwaith gyda chlystyrau o fusnesau o fewn sectorau gwerth uwch megis y diwydiannau creadigol a'r sector technoleg gwybodaeth. Mae'r 35 swydd yn cynnwys:

5 yn Zip World (Blaenau/Bethesda);

15 yn NMI Gaming (<http://www.nmi-gaming.com/contact-nmi-gaming/offices/united-kingdom/>) – Parc Menai;

4 yn Oxford Bioelectronics (<http://oxfordbioelectronics.com/>) – Parc Menai.

ii. PENECON01 - Nifer y swyddi wedi eu creu gyda chymorth yr Adran Economi a Chymuned - 81

Gyda nifer o'r prif raglenni oedd yn darparu data 'swyddi wedi eu creu' (megis y Gronfa Buddsoddi Leol) bellach wedi dod i ben mae'r nifer o swyddi sydd wedi eu creu gyda chymorth uniongyrchol y Cyngor wedi gostwng yn unol â'r disgwyl; er hyn, mae'r canlyniad o 81 o swyddi

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

newydd wedi eu cefnogi yn arwyddocaol yng nghyd-destun yr adnoddau sydd ar gael yn bresennol.

Y Cynghorydd Ioan Thomas

Mae mesurau'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd ar hyn o bryd yn cael eu mesur yn flynyddol ac felly ni fydd y wybodaeth ar gyfer 2015/16 ar gael i ni tan fis Mehefin. Mae angen penderfynu pa rai sydd fwyaf defnyddiol ac sydd angen eu casglu'n fwy cyson – neu wrth gwrs ddatblygu rhai o'r newydd os oes angen. Rhagwelir y bydd y gwaith yma'n cael ei wneud law yn llaw hefo'r gwaith o ail fodelu gwasanaeth rhwng Ebrill a Medi 2016.

Er hyn mae'r ystadegau o ran benthyciadau yn ein llyfrgelloedd (2015/16) wedi eu cyflwyno, ac mae'r tuedd o ran lleihad yn nifer y benthyciadau yn parhau. Rydym wedi gweld gostyngiad yn nifer y benthyciadau dros y blynyddoedd diwethaf, ac mae'r tuedd lleol hwn yn dilyn patrwm cenedlaethol yn ogystal. Yn 2014/15 roedd nifer y benthyciadau yn 603,087 ac yn 2015 /16 roedd y niferoedd yn 570,678 – gostyngiad felly o 32,409 ar draws y sir.

Ar y cyfan mae'r mesurau sy'n ymwneud â'r maes tai wedi perfformio'n dda, ac mae nifer o'r mesurau nad ydynt yn arddangos perfformiad cystal yn gwneud hynny o ganlyniad i amseriad cwblhau cynlluniau mawr y maes e.e. **Tai - Strat6 - Nifer o unedau fforddiadwy a sicrhawyd i Wynedd.** Mae perfformiad y mesur hwn yn sylweddol is o'i gymharu â'r llynedd (48 o'i gymharu â 144). Y rheswm am hyn yw'r diffyg adnodd yn ystod y flwyddyn 2015/16 o ganlyniad i'r buddsoddiad ariannol sylweddol sydd wedi ei ymrwymo i ddatblygiad Tai Gofal Ychwanegol Porthmadog. Mae nifer yr unedau sy'n cael ei adrodd ym mlwyddyn 2014/15 yn cynnwys 42 uned Cae Garnedd ac felly yn egluro ryw gymaint ar yr amrywiaeth sylweddol o flwyddyn i flwyddyn.

Llwyddwyd i sicrhau 61 o eiddo gwag yn ôl i ddefnydd yn 2015/16 (**Tai DAT01**). Er yn is na'r cyfanswm yn 2014/15, rydym wedi llwyddo i gael mwy o dai gwag yn ôl i ddefnydd na wnaethpwyd yn 2012/13 a 2013/14. Mae'n debyg fod perfformiad eleni yn dda o ystyried y buddsoddiad, ac yn uwch na'r hyn ragwelwyd ar ddechrau'r flwyddyn sef 40 – 50 eiddo.

Mae'r trefniadau bellach mewn lle ar gyfer adrodd ar fesurau newydd y maes **Tai**. Mae rhai o'r mesurau 'newydd' hyn mewn gwirionedd yn ddata rheolaethol ers blynyddoedd e.e. ym maes digartrefedd. Er bod ychydig o bryder wedi bod o ran y broses o gasglu'r data, mae'r mesurau yn arddangos gwahaniaeth sylweddol i'r cwsmer. Un o'r mesurau hyn yw **Nifer**

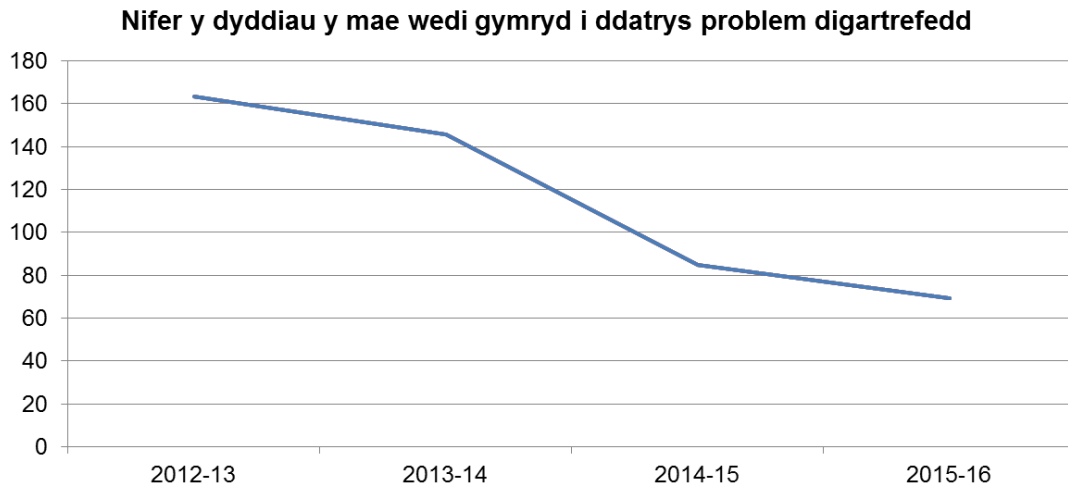
Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

y dyddiau sydd rhaid aros mewn llety dros dro cyn bod yr achos wedi cael ei ddatrys (Yn aml iawn mae'r datrysiad yn golygu dod o hyd llety sefydlog). Yn 2012/13 roedd y cyfartaledd y mesur hwn yn 124 diwrnod, ond erbyn 2015/16 mae'r cyfartaledd wedi gostwng i 71 diwrnod. Mesur arall allweddol i'r Gwasanaeth Digartrefedd ydi **Nifer y dyddiau y mae wedi cymryd i ddatrys problem ddigartref** (H.y. o'r pwynt cyswllt cyntaf hyd at y datrysiad). Mae'r graff isod yn dangos gostyngiad positif o ran perfformiad y mesur hwn dros y pedair mlynedd diwethaf.



Mae'r gwasanaethau Cyswllt Cwsmer, Cofrestru a Gwybodaeth yn rhoi sylw pellach i'w pwrpas fel gwasanaethau.

Yn unol â'r gofyn cenedlaethol mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth hefyd yn cadw golwg ar ganran y ceisiadau Diogelu Data sy'n cael eu hateb o fewn 40 diwrnod calendr. Mae perfformiad y blynyddoedd diwethaf wedi bod fel a ganlyn:

2013 / 14	2014 / 15	2015 / 16
79%	94%	100%

Yn benodol o ran gwefan y Cyngor rhagwelir y byddwn yn cadw golwg ar fesurau fydd yn rhoi ystyriaeth i fodlonrwydd cwsmer a hefyd yn rhoi sylw i ganran neu nifer y defnyddwyr sy'n adrodd nad ydynt wedi derbyn y wybodaeth oedd angen arnynt. Mae'r holiadur ar lein yn gofyn i'r cwsmer **'Pa mor fodlon oeddech chi efo'ch ymweliad a'r wefan heddiw?, Gawsoch chi beth roeddech yn chwilio amdano?, Os na, beth oeddech chi'n chwilio amdano?'** Mae'r cwestiynau yma wedi bod yn rhan o'r

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk

holiadur ers blwyddyn bellach, ac mae'n galluogi'r Tîm adnabod pa rannau o'r wefan sydd angen sylw er mwyn gwella.

6.0 Casgliad

6.1 Gwelir cynnydd cadarn ar y prosiectau trawsnewidiol. Mae perfformiad y mesurau yn unol â'r disgwyl, gyda datblygu mesurau newydd yn tystiolaethu fod gwasanaethau yn rhoi mwy o bwyslais ar bobl Gwynedd.

7.0 Argymhelliad

7.1 Nodi a derbyn yr adroddiad.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Dim i'w ychwanegu i'r adroddiad.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Dim i'w ychwanegu o safbwynt priodoldeb ariannol.

Cyswllt:

01286 679868

01286 679490

cabinet@gwynedd.gov.uk